IMPLEMENTAREA ÎNLĂNŢUITĂ A LISTELOR LINIARE

Remember (reamintirea unor noțiuni din programarea C/C++)

Pointeri

Pentru o variabilă simplă, de exemplu,

int x; x = reprezintă valoarea variabilei, iar $&x = \text{adresa din memorie a variabilei} \times$

Un *pointer de date*/obiecte (nu pointer către functii sau către tipul void) conține adresa unei variabile din memorie. De exemplu pentru: *p*

int * p;

//p este pointer către o variabilă de tip întreg

p = adresa variabilei la care se referă pointerul

*p = conținutul variabilei la care se referă pointerul

*p = conținutul variabilei la care se referă pointerul

Este important de reținut că orice variabilă pointer trebuie inițializată cu o valoare validă, 0 sau NULL (constantă din C/C++, declarată în stdio.h, stdlib.h, etc) sau adresa unui obiect (care este de exemplu FFF4, oricum diferită de zero), înainte de a fi utilizată. În caz contrar, efectele pot fi grave, deoarece la compilare sau în timpul execiției nu se fac verificări ale validității valorilor pointerilor. Pentru vizualizarea adreselor, în C, se poate folosi funcția printf, cu specificatorul de format "%p"; adresele sunt afișate in hexazecimal (de exemplu, FFF4).

Structuri

O structură este o colecție de obiecte de orice tip, referite cu un nume comun. De exemplu structura "student" poate conține date despre numele și medii sale. O declarație de structură precizează identificatorii și tipurile elementelor componente și constituie o definiție a unui tip de date nou. De exemplu,

```
struct fractie
{
    float numitor, numarator; //campurile structurii
} f1, f2; //var f1 si f2 sunt declarate de tip fractie
Am şi declarat structura fractie şi variabilele f1, respectiv f2 de tip fractie.

Referirea la un câmp se face cu punct:
    f1.numarator = 1; f1.numitor = 2;
```

```
Pointeri către structuri

Exemplu:

struct fractie

int a,b; //campurile structurii

*p

adr

adr

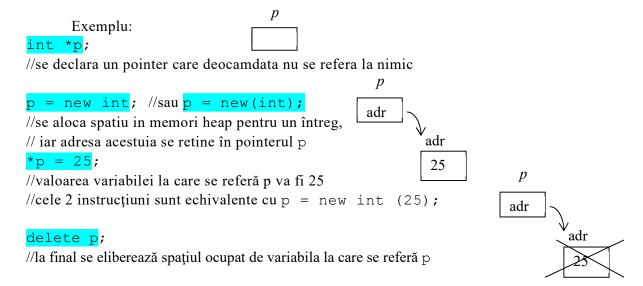
adr

a b
```

Referirea la un câmp se face astfel:

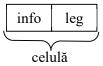
$$(*p)$$
 $a = 1;$ $p->a = 1;$ $(*p)$ $b = 2;$ $p->b = 2;$

Alocare dinamică în C++



Revenim acum la implementarea înlănțuită (dinamică) a listelor liniare.

În implementarea înlănțuită, fiecare element al listei este format din două părți: partea de informație utilă și partea/părțile de legătură. Partea de informație este cea care se prelucrează, iar partea/părțile de legătură indică adresa/adresele de memorie unde se află elementul / elementele care au o



relație logică cu acest element. Un element format din partea de dată și partea de legătură o vom numi mai departe celulă. Dacă un element este ultimul în ordine logică, legătura lui este o valoare care nu se poate referi la o locație validă. Această valoare o vom numi legătura(adresa) vidă și o în C/C++ este constanta numerică NULL.

Pentru parcurgerea unei liste este de ajuns să știm adresa celulei în care se găsește primul element al său. De aceea dăm ca valoare pentru variabila cu numele unei liste adresa primului element al său. Dacă lista este vidă (nu conține nici un element) atunci variabilei corespunzătoare ei i se dă valoarea legătura vidă (cazul listelor reprezentate *fără header*).

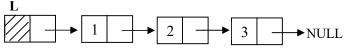
Implementarea dinamică a listelor are dezavantajul că accesul la o anumită dată se face încet. Cel de-al *i*-lea element al unei liste se găsește parcurgând *i* legături și timpul de acces crește cu *i*, pe când într-un tablou timpul de acces este independent de *i*. Un alt dezavantaj este faptul că este necesar spațiul de memorie și pentru legături, spațiu ce în mod obișnuit este folosit pentru memorarea datelor. Marele avantaj este că permite o alocare dinamică a memoriei.

Să se implementeze în C/C++ operațiile elementare efectuate asupra unei liste liniare reprezentată cu legături.

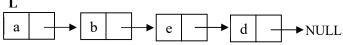
Soluție:

Listele simplu înlănțuite pot fi implementate folosind două abordări: cu header și fără header. Declarația celulei nu depinde de abordare. Header-ul este o celulă suplimentară în listă care face legătura către prima celulă efectivă din listă și care oferă avantajul ca inserările/ștergerile în/din listă să se facă pe același tipar oriunde în listă. La unele aplicații se pot folosi ambele abordări cu același succes, însă există aplicații în care este de preferat utilizarea uneia dintre ele.

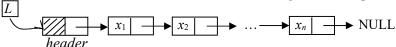
Exemplu de listă cu header:



Exemplu de listă fără header:



Aici, se consideră cazul implementării cu header (santinelă), în care prima celulă (capul listei) nu conține vreun element al listei dar aceasta are legătură către primul element al listei.



În acest caz declararea listei liniare se poate face astfel:

Inițializarea listei presupune crearea header-ului (santinela) și initializarea legăturii sale cu NULL (nu are legătură la o celulă) care în C++ poate fi:

```
void Initializare (celula *&L)
{L = new (celula);
//se creeaza o noua celula spatiu in mem cat pt o celula, adresa acesteia
L->leg = NULL; // se retine în L, apoi celula "se leagă" la NULL
}
```

Inserarea la începutul listei a unui element a presupune crearea unei noi celule k în care se pune elementul a, apoi legarea celulei k de primul element al listei dat de header și legarea heder-ului de noua celulă introdusă.

```
void InserareInceput
celula *&L, int a) {
celula *k=new celula; //se declara si se creeaza o noua celula, adr fiind reţinută în k
k->info = a; //in celula referita de k, în al câmpul "info" se pune valoarea a
k->leg = L->leg; // celula k "se leaga" la celula de după L
L->leg = k; //celula L "se leagă" la celula k
}
```

Inserarea unui element a după celula de pe locul m în listă (pentru m=0 se pune la începutul listei) presupune crearea unei noi celule în care se pune noul element, determinarea adresei p a celulei în care se află elementul de pe locul m în listă prin avansarea în listă de m ori pornind de la header (am considerat că dacă lista are mai puțin de m elemente se adaugă elementul la sfârșitul listei), apoi schimbarea legăturilor celulei nou introduse și a lui p.

```
void InserareInterior (celula *&L, int a, int m) {
celula *k = new(celula), *p = L; //p este un pointer referit la header
k->info = a;
for(int i = 1; i <= m && p->leg != NULL; i++)
p = p->leg; //avansez în listă cu p de m ori si daca am unde avansa
```

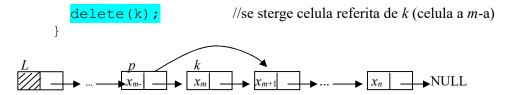
```
//în final p se referă la celula a m-a sau la ultima k->leg = p->leg; //noua celula se leaga la celula a (m+1)-a p->leg = k; //celula a m-a se leagă la noua celula k
```

Inserarea unui nou element a la sfârșitul listei presupune crearea unei noi celule în care se pune elementul și legarea ei de ultimul element al listei, găsit prin parcurgerea listei până când se determină o celulă cu legătura NULL.

```
void InserareSfarsit (celula *&L, int a)
{ celula *k = new(celula), *p = L; //k=pointer la o noua celula
   while(p->leg != NULL) p = p->leg;
   // cat timp p are legatura, p avans pe legatura sa => p se va referi la ultima celula
   k->info = a; // in noua celula se pune informatia a
   k->leg = NULL; //noua celula se leaga la NULL (nu mai este nimic dupa ea)
   p->leg = k; // anterior ultima celula se leaga la noua celula
}
```

Eliminarea primului element din listă presupune: legarea header-ului la cel de-al doilea element al listei și ștergerea celulei ce conținea primul element.

Eliminarea elementului de pe locul m din listă presupune determinarea adresei k a acestei celulei și a celei precedente p, găsite prin avansarea în listă de m-1 ori pornind de la header, apoi legarea lui p de următoarea celulă de după k și eliberarea celulei k.



Eliminarea ultimului element al listei presupune, determinarea adresei k a ultimei celule și a celei precedente p, care se leagă la NULL și eliberarea celulei k.

```
void StergereSfarsit (celula *&L, int &a) {
    celula *p = L, *k;
    if(L->leg != NULL) {
        while (p->leg->leg != NULL)
            p = p->leg; // p se va referi la penultima celula
        k = p->leg; // k se va referi la ultima celula
        a = k->info; // retin informatia din ultima celula
        p->leg = NULL; // leg penultima celula la NULL
        delete(k); // sterg din memorie ultima celula
    }
    else cout << " Nu sunt elemente de sters ";
}</pre>
```

CREARE UNEI LISTE CU HEADER

```
void CreareLista(celula *&L)
{
 int n;
 cout<<"Cate elemente veti introduceti in lista? ";</pre>
 cin>>n;
//in lista va fi initial header-ul "legat" la NULL
 L = new(celula);
 L->leq = NULL;
//citim elementele efective ale listei (dacă nu se introduc elemente ramane doar header-ul
 cout<<"Dati elementele listei: ";</pre>
 celula *ultim = L, *temp; //ultim este pointer catre ultimul element inserat in lista
for (int i=1;i<=n;i++)
  temp = new(celula);
  //inserez valoarea citita in campul info din temp si fac legaturile coresp.
  cin>>temp->info;
  ultim->leg = temp;
  //intai se leaga ultima celula deja inserata la noua celula
  temp->leg = NULL;
  //apoi se leaga noua celula la temp
  //desi acest lucru se poate face dupa for pt ultima cel.temp
  ultim = temp; //acum ultima celula creata este aceasta
  }
```

}

<mark>AFISAREA</mark> ELEMENTELOR UNEI <mark>LISTE CU HEADER</mark>

```
void Listare(celula *L) {
 if (L->leg == NULL) cout<<" lista vida"; //exista doar header-ul
 else {
  cout<<"Elementele listei sunt: ";</pre>
  celula *p=L; //pornim de la header
  //"plimbaretul" prin lista care porneste de pe header
  while (p!=NULL) {
   p = p->leg; //intai avansez
   cout<<p->info<<" "; //apoi afisez info din celula curenta
}
sau, echivalent
void Listare(celula *L) {
 if (L->leg == NULL) cout<<" lista vida"; //exista doar header-ul</pre>
  cout<<"Elementele listei sunt: ";</pre>
  celula *p=L->leg; //pornim de pe prima celula efectiva
  //se porneste de pe prima celula efectiva-sigur exista aici
  while (p!=NULL) {//p se refera la o celula efectiva
  cout<<p->info<<" "; //intai afisez info din celula curenta</pre>
  p = p->leg; //apoi avansez
sau, făcând parcurgerea listei cu for:
void Listare (celula *L) {
 if (L->leg == NULL)
   cout<<" lista vida"; //exista doar header-ul</pre>
 else
 {
  cout<<"Elementele listei sunt: ";</pre>
 for (celula *p=L->leg; p; p = p->leg) cout<<p->info<<" ";
 }
```

CREARE UNEI LISTE FĂRĂ HEADER

Diferența va consta în faptul că valoarea primului element din listă se va pune în celulă referită de L, iar celelalte elemente se leagă în șir la L.

```
void CreareLista(celula *&L) {
  L = NULL; //initializarea unei liste fara header
  int n;
  cout<<"Cate elemente introduceti in lista? ";cin>>n;
  if (n>0) {
    cout<<"Dati elementele listei: ";
    //citesc primul element si il pun in celula referita de L
    L = new(celula);    cin>> L->leg = NULL;
```

```
celula *ultim=L, *temp;
  for (int i=2;i \le n;i++)
  //se merge cu "tiparul" de la liste cu header
   temp = new(celula);
   cin>>temp->info;
   ultim->leg = temp;
   temp->leg = NULL;
   ultim = temp;
 }
}
```

AFIŞAREA ELEMENTELOR UNEI LISTE FARA HEADER

```
void Listare(celula *L) {
 if (L == NULL)
   cout << " lista vida"; //L nu se refera la nicio celula
 else
 cout<<"Elementele listei sunt: ";</pre>
  celula *p=L;
  //se porneste de pe prima celula efectiva data de header
  while (p!=NULL) //p se refera la o celula efectiva
  cout<<p->info<<" "; //intai afisez info din celula curenta</pre>
  p = p->leg; //apoi avansez
  }
sau, făcând parcurgerea listei cu "for":
      void Listare (celula *L)
```

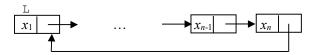
```
if (!L) //sau L == NULL
   cout<<" lista vida";
else
 cout<<"Elementele listei sunt: ";</pre>
  for (celula *p=L; p; p = p->leg)
  cout<<p->info<<" ";</pre>
 }
}
```

LISTELE CIRCULARE

Sunt liste cu legături în care legătura ultimului element este primul element al listei, în loc de NULL. Se pot parcurge elementele listei plecând din orice punct al listei.

(Problema lui Josephas) Se dă o listă cu elementele 1, 2, ..., n. Începând de la primul element, cu un pas dat să se afișeze și să se elimine toate elementele listei.

Soluție: Se poate folosi o implementare cu listă circulară simplu înlănțuită fără header, primul element fiind la adresa dată de pointerul L și ultimul element al listei fiind legat la adresa dată de pointerul L (la primul element). Funcția care rezolvă problema este dată în continuare:



```
void Josephas (celula *&L, int pas)
{//elimina din lista L elemente din pas in pas
 int i;
 if (L == NULL) { cout<<"Lista este vida"; return; }</pre>
 celula *p = L, *temp;
 while (p->leg != L) p=p->leg;
 //p se va referi la ultima celula din lista circulara
 cout<<"Elementele eliminate sunt urmatoarele: ";</pre>
 while (L->leq != L)
  //cat timp exista cel putin 2 elemente in lista
  {for (i=1; i<pas; i++) p=p->leq; //p avanseaza de pas-1 ori
   temp=p->leg; //temp se va referi la celula de sters
   cout<<temp->info<<" ";//se afiseaza informatia din aceasta celula
   p->leg = L = temp->leg; //se refac legaturile sarind peste cea de sters
   delete temp; //se sterge din memorie celula referita de pointerul temp
  }
  cout<<L->info<<endl;
  delete L; //la final se sterge ultima celula ramasa in lista
```

Observație: Crearea unei liste circulare cu elementele 1, 2, ..., n, se poate face astfel:

```
void CreareLista (celula *&L) { //lista circulara cu elem 1,...,n
int n;
cout<<"n="; cin>>n;
if (n<=0) {cout<<"Eroare"; getch(); exit(1);}
L = new(celula); L->info = 1; L->leg = L;
//s-a creat prima celula (cu informatia 1)
celula *ultim = L, *temp;
for(int i=2;i<=n;i++) {
  temp = new(celula);
  temp->info = i;
  ultim->leg = temp; //ultima celula creata pana acum se leaga
  temp->leg = L; //la noua celula, care se leaga apoi la L
  ultim = temp; //aceasta este acum ultima celula adaugata
} }
```

ALTE APLICAȚII ALE LISTELOR SIMPLU ÎNLĂNȚUITE

1. Să se realizeze o funcție ce numără elementele unei liste.

Soluție: Vom considera întâi cazul implementării fără header.

În cazul implementării cu header, pornim cu p de pe prima celula efectivă, adică:

```
celula *p = L->leg;
```

Este singura modificare necesară.

2. Să se realizeze o funcție ce numără elementele unei liste egale cu o anumită valoare.

Soluție: În cazul anterior număram toate celulele, acum va trebui să le contorizăm doar pe cele cu o anumită informație.

3. Să se realizeze reuniunea a două mulțimi reprezentate ca liste liniare cu legături simple.

Soluție: Dându-se două liste simplu înlănțuite, pentru a determina reuniunea lor se consideră toate elementele din a doua listă care nu se găsesc în prima listă și se inserează în lista finală care este inițializată cu elementele din prima listă. Aici listele se consideră implementate fără header. Vom da în continuare funcția care realizează lista de capăt L ce reprezintă reuniunea elementelor listelor de capete L1 și L2, ștergându-se celulele ce nu intră în reuniune.

```
void Reuniune
(celula *L1, celula *&L2, celula *&L)
{celula *p, *p2;
L = L1; //initial elementele primei liste "le trecem" si in reuniune
if (L == NULL) { L=L2; return; }
    //prima lista vida => reuniunea contine doar elemente din a doua lista
    while (L2) //se parcurg elementele din a doua lista
{
    p2 = L2; //primul element din a doua lista
    L2 = L2->leg; //L2 se va referi la urmatorul element din lista a doua
    for (p=L; p->info!=p2->info&&p->leg!=NULL; p=p->leg);
```

```
//parcurg L pana gasesc o celula cu info ca p2->info sau pana la ultima celula
if (p->info != p2->info) //am gasit informatia din p2
{
    p->leg = p2; //leg celula p la p2
    p2->leg = NULL; //=> in fata celulei referita de p2
}
else delete p2; //element din a doua lista care-i si in prima
}
```

4. Să se împartă elementele unei liste cu legături în două liste, prima conținând elementele de ordin impar și cea de-a doua pe cele de ordin par.

Soluție: Rezolvarea problemei presupune schimbarea legăturilor astfel: primul element din lista inițială va fi legat de al treilea, al doilea de al patrulea etc. Se consideră cazul listelor reprezentate fără header.

```
void PozParImpar (celula *L, celula *&L1, celula *&L2)
{ celula *p1, *p2;
  p1 = L1 = L; //p1 porneste de pe primul element
  if (L == NULL) { L2 = NULL; return; }
  p2 = L2 = L->leg; //p2 porneste de pe al 2-lea elem
  while (p2) //p2!= NULL => p2 se refera la o celula
  {
    p1->leg = p2->leg; //leg p1 la ce este dupa p2
    p1 = p2; //p1 avansaza pe urmatoarea (referita de p2)
    p2 = p2->leg; //p2 avanseaza pe urmatoarea celula
  }
}
```

5. Fiind dată o listă simplu înlănțuită de numere întregi, să se creeze cu elementele ei două liste ce conțin elementele pare și respectiv impare ale ei.

Soluție: Se parcurge lista inițială și în cazul în care elementul este par se leagă la prima listă, iar dacă este impar se leagă la a doua listă. O funcție ce poate realiza aceasta este următoarea:

```
void ValParImpar(celula *L, celula *&L1, celula *&L2)
{celula *p, *p1, *p2; //liste fara header
 p1 = p2 = L1 = L2 = NULL; //se initializeaza noile liste
 while (L) //exista elemente in lista initiala
  p = L; //primul element din lista initiala
  L = L->leg; //L va fi capul restului de lista
  if (p->info%2) //daca elementul este impar se pune in prima lista
    if (!L1) { //ca prim element
       L1 = p1 = p; //capul de lista L1 este la celula p
       p->leg = NULL;
    else {
    //nu ca prim element => se leaga de ultima inserata
       p1->leg = p;
       p->leg = NULL;
       p1=p;
  else //altfel se insereaza la sfarsitul celei de-a doua lista
    if (!L2) { //ca prim element
       L2 = p2 = p;
       p->leg = NULL;
```

```
else {
    p2->leg = p;
    p->leg = NULL;
    p2=p;
    }
}
```

6. Să se inverseze legăturile unei liste simplu înlănțuite în așa fel încât primul element să devină ultimul și reciproc.

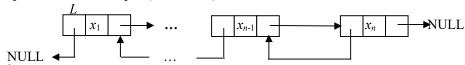
Soluție: Presupunem cazul listei reprezentate <mark>fără header</mark>. Rezolvarea problemei presupune folosirea a trei pointeri: p1, L, p3 care fac referire la trei elemente consecutive din listă; p1 și L se folosesc pentru inversarea legăturii, iar p3 va reține adresa capătului părții din lista inițială, nemodificată încă.

```
void Inversare
{ celula *p1 = NULL, *p3;
   //p1 = pointer catre celula de dinainte de L
   //p3 = pointer catre celula de dupa L
   if (L == NULL) return; // L nu se mai refera la o celula efectiv
   while((p3 = L->leg) != NULL)
        //daca p3 care este pointer catre celula de dupa L se refera la o celula
        {
            L->leg = p1; //leg L la celula anterioara
            p1 = L; //p1 avanseaza in restul listei
            L = p3; //p3 avanseaza in restul listei
        }
        L->leg = p1; //a mai ramas aceasta legatura
}
```

LISTE CU LEGĂTURI DUBLE

Listele cu legături duble au celule cu câte două legături, una către celula predecesoare, pe care o vom numi legătură stângă și o vom nota legs, și una către celula succesoare, pe care o vom numi legătură dreaptă și o vom nota legd.

Aplicație (suplimentară). Să se implementeze în C/C++ operațiile cu liste dublu înlănțuite. Soluție: Se folosește o reprezentare a listei *fără header* și spre deosebire de listele simplu înlănțuite aici există două legături ale unei celule: una spre celula din stânga (anterioară) și una spre celula din dreapta (următoare).



În acest caz, structura unei celule este:

```
struct celula
{ int info;
  celula *legs, *legd;
} *L;
```

Codul C++ pentru iniţializarea listei poate fi:

```
void Initializare() { L = NULL; }
```

Inserarea unui nou element *a* la începutul listei se poate face astfel:

```
void InserareInceput(int a) {
  celula *k = new(celula);
  k->info = a;
  k->legd = L; k->legs = NULL; L = k;
  if(k->legd != NULL) k->legd->legs = k;
}
```

Inserarea unui nou element a după al m-lea elemnt din listă sau la sfârșitul listei, dacă m este mai mare decât numărul de elemente din listă se poate face astfel:

```
void InserareInterior(celula *&L, int a, int m) {
  celula *k = new(celula), *s = NULL, *d = L;
  k->info = a;
  for( ; m > 0 && d != NULL; m--) { s = d; d = d->legd;}
  k->legs = s; k->legd = d;
  if(s != NULL) s->legd = k;
  else L = k;
  if(d != NULL) d->legs = k;
}
```

Inserarea unui nou element *a* la sfarsitul listei se poate face astfel:

```
void InserareSfarsit(celula *&L, int a) {
  celula *k = new(celula), *s = L;
  k->info = a;
  k->legd = NULL;
  if(L == NULL) { k->legs = NULL; L = k; return; }
  while(s->legd != NULL) s = s->legd;
  s->legd = k; k->legs = s;
}
```

}

```
Eliminarea primului element din listă se poate face astfel:
      void StergereInceput(celula *&L, int &a)
        celula *k = L;
        if(k == NULL) { cout << "Lista vida"; return; }</pre>
        a = k - \sin 6;
        L = L - > legd;
        if(L != NULL) L->legd = NULL;
        delete(k);
Eliminarea elementului de ordin m din listă se poate face astfel:
      void StergereInterior(celula *&L, int &a, int m)
        celula *s = NULL, *k = L, *d;
        while (--m > 0 \&\& k != NULL) \{ s = k; k = k-> legd; \}
        if(m) cout << "Nu exista element de ordinul dat";</pre>
        else
        { a = k \rightarrow info; d = k \rightarrow legd;
          if(s != NULL) s->legd = d; else L = d;
          if(d != NULL) d->legs = s;
          delete(k); }
Eliminarea ultimului element din listă se poate face astfel:
      void StergereSfarsit(celula *&L, int &a)
      {
        celula *s = NULL, *k = L;
        if(L == NULL) cout << "Lista vida";</pre>
        while(k->legd != NULL) { s = k; k = k->legd; }
        a = k \rightarrow info;
        if(s != NULL) s->legd = NULL; else L = NULL;
        delete(k);
```